

Előfizetési árak:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hónapra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Ploits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeszterek, Uri-utca 276. sz.,
ahová az előfizetések és a lap
székhelyére vonatkozó felszo-
lalmások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Beszterek,
Zápolya-utca 1-65 szám,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetői
irodáknál.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

Daniel László programbeszède.

— A zichyfalvi képviselőjelölt körútja. —

Nagybeszterek, május 27.

Tegnap Zichyfalván és Bánla-
kon, ma Torontál-Szécsányon és
Szárcsán fejtegette ki programját Daniel
László alispán, a zichyfalvi kerületnek
a választók pártkülönbség nélkül nyilván-
ított bizalmából való képviselőjelöltje.

Hogy a program a legtisztább sza-
badelvűség alapján áll, senkit, aki a jelölt
családi hagyományainak és közigazgatási
pályafutásának ismerője, meg nem lephet.
Amint hogy minden kétségen felül álló
volt az is, hogy a programponctok leg-
elseje a hatvanhetedik kiegyezéshez való
szoros ragaszkodást fogja kijelenteni. Uj
azonban és minden tekintetben figyelemre
számottartó a beszédben foglalt amaz
alluzió, amely a közelmúlt válságra való
visszatekintéssel a magyar kormány-
nak a monarkia külügyi politi-
kájá vezetésébe való tényleges
befolyására történik. Daniel László,
s vele együtt bizonyára mindenki e hazá-
ban, a magyar kormányt ezt a kiegye-
zési alaptörvényben biztosított jogát oly
nélkülözhetetlen postulatumnak tekinti,
amely egyedül teszi lehetővé, hogy Ma-
gyarország mint a monarkia egyik állama
az európai hatalmasságok sorában az öt
megillető helyet a kellő nyomatékkal be-
tölthesse.

A mezőgazdaság súlyos helyzetének
megjavítására a külföldről importált ter-
mények nagyobb mértékben való megvá-
molását és a malomnagypárnak a kül-
földi terményekre vonatkozóan adott ked-
vezmények megvonását sorolja fel első
sorban való panaceának a nagyhatású
beszéd, amely ezeken kifejtése után a
választó kerület specifikus bajaival foglal-
kozva a Temes-Bega szabályozó társu-
lat elégtelen működése okozta ferdeségek
orvoslására adott ép oly részletes, mint
meggyőző programot. Az elégedettség
moraja, amely a beszédnek különösen
emez, a kerületet legközelebből érintő
kérdést tárgyaló része nyomán a választó-
tók áhitatos figyelemmel hallgató sokasá-
gán végig futott, legeklatansabb bizonyi-
téka annak, hogy Daniel László nem-
csak hogy kutató szondájával a kerület
nyílt sebére talált, hanem hogy rámutatott
együttal a legjobb módra is, amely a bajt
gyorsan és tökéletesen orvosolja.

Daniel László, a zichyfalvi ke-
rület képviselőjelöltje fogadásának részle-
teiről, programbeszède hatásáról, a választó-
tók körút egyéb külsőségeiről, a lelkesed-
éséről, amelynek megragadó nyilvánulásai-
val a szó igazi értelmében népszerű
képviselőjelölt lépten-nyomon találkozott,
alább következő tudósításunk ad bő és
kimerítő értesülést, e helyütt az elégtétel
örvendetes érzetével még csak a zichy-
falvi időzés ama jelentőségteles momen-
túrára akarunk utalni, amely a küldött-
ségeknek a községházán való fogadása
közben merült fel.

Tisztelgett ugyanis többek közt a
zichyfalvi Bauernverein, tévén szónoka
személyében azt az örvendetes kijelentést,
hogy ők a tiszta, utógondolat nél-
kül való szabadelvűség talapza-
tán állanak, mint amelyen egyedül
érzik magukat elég erőseknek rá, hogy a
liberális eszmék érvényesítése utján eddig

is elért óriási vívmányok segélyével a
mezőgazdaság bajait is elenyésztessek. A
zichyfalvi Bauernverein férfias hitval-
lása ékesenszólo tanúságot tesz rá, hogy
a délmagyarországi Bauernverein Temes-
várott székelő apostolainak gyanus man-
néja, amelyet több ízben próbáltak a
kerületben elhinteni, nem hullott fogékony
talajra. — Megelégedéssel konstatáljuk a
szécsányi Bauernverein szabadelvű hit-
vallását is.

Üdv és elismerés a kerületbeli klerus-
nak is, amely a programkörút alatt ta-
nusított magatartásával — három közsé-
gben a lelkesek fogadták és üdvözölték a
szabadelvű programot valló jelöltet —
ujfent megmutatta, hogy a felekezeti türel-
metlenség hullámverése hasztalan csapkodja
Torontál virányait. Megmutatta ezt
különben a torontáli esperesség multkori
coronája is, amelynek általunk is örömmel
regisztrált határozatából folyó következe-
ként véljük üdvözölhetni a most említett
jelenséget is. A programkörút részleteiről
alábbiakban értesít kiküldött tudósítónk:

Zichyfalván.

Vasárnap délelőtt tíz órakor érkezett Zi-
chyfalvára az alispán-képviselőjelöltet hozó
különvonat, amelynek mozdonyát zászló- és
lombdisz borította.

A fogadás.

A jelöltet, akit Molnár Sándor horvát-
bóka, báró Gudenus Ernő széchenfalvi
földbíró, Botka Béla bánlakai főszolgá-
bíró és Krsztios Iván folyamszabályozási mér-
nök, mindannyian a kerület választói kísér-
tek, kiszálltak a gyönyörűen földszített állo-
mási épület előtt összesereglett közönség jelen-
létében Frahsz György községi bíró üdvözölt
csinos beszéddel, amelyre Daniel László szívé-
lyes szavakban felelt, meghatottan mondvá kö-
szönetet a nagyarányú fogadásért és kérve őket,
hogy programbeszède meghallgatására jelen-
jenek meg.

A menet.

Ezután a jelölt, akinek számára az öt ele-
ven gyűrűként övező, folyton éljenző embertö-
meg közt csak nehezen törhettek utat, a községi
zenekar harsány ütemei és a levegőt koronkint
megreszkettető mozsárdurrogás közt gyalog a
községnek indult. Alig haladt azonban pár
lépést, a lelkes választók egy csapatja vállra
kapta és diadalmenetben vitte a mintegy ne-
gyedórányi hosszú, zászló- és lombdiszben pom-
pázó póznákkal szegélyezett uton végig, amelyen
éijenző és kalaplengető sokaság állott sorfalat.

Eljenzéseknek, mozsárdurrogásoknak és a
zene szakadatlanul hangzó ütemeinek megkapó
egészszé összefolyó hangzűrben érkezett a jelölt
a főterre, amely csak ugy feketélt az ünne-
pöbe öltözött választók sokaságától. Tarkázta a
látvány ünnepességét a részben a házak mentén
helyet foglaló, részben pedig a főteret segélyző
házakból kikandikáló kíváncsi asszony- és leány-
sereg.

A programbeszède.

A főtéren a községi iskola épülete előtt
lombsátor zöldelt: szönyeggel borított dobogóján
husz fehérruhás leányka várakozott a jelöltre.
Mikor a menet feje a lombsátor elé ért és a je-
lölt választói válláról megint a szilárd földre
léphetett, a fehérruhás leánykák elébeszálltak a
dobogóról és egyikök, Martin Lona kedvesen
elcsicsérgett beszédké kíséretében pompás virág-
bokrétát nyújtott át a jelöltnek, aki szívet meg-
nyerő néhány szóval köszönte meg a bájos
leányka virágüdvözletét. Wosching György
atekintélyes választópolgár lépett azután elő, hogy
a jelöltet programbeszède elmondására felkérje,

mire Daniel László a dobogóra lépve a válasz-
tók sokaságának viharos éljenzése közben kez-
dett érczes, messzehallható hangon programbe-
szède elmondásába. A beszéd, amely leirhatlan
hatást tett a hallgatóságra, egész terjedelmében
itt következik:

Uraim! Tisztelt választópolgárok!

Midőn ígéretemet beváltandó körükben
megjelenek, hogy politikai pártállásomat meg-
világítsam, amelyet mint országgyűlési képviselő-
jelöltünk elfoglalni kívánok, mindenekelőtt való
kötelességemnek tartom, hogy kedves választó-
tóimat szívélyesen üdvözöljem és köszönetet
mondjak ama készségükért, amelyvel meghívá-
somnak engedve itt egybegyűltek. (Eljenzés)

Már akkor mikor a szívesen felajánlott
képviselőjelöltséget elfogadtam, említettem volt,
hogy politikai pártállásom nem képezhet titkot;
eddig működésem alatt, amelyet a politikai
pályafutásomon a közjó szolgálatában töltöttem,
minden alkalommal és minden időben a sza-
badelvű eszmék hű követőjének mutatkoztam,
törtem lándzsát a szabadelvűség zászlójának
diadalra juttatásáért. Ennek a magatartásom-
nak egyedüli indoka szilárd meggyőződés
volt, amelyet az ország viszonyainak konszolidá-
lódása és az eredmény igazolt (Elénk éljen-
zés és tetszés.)

Politikai hitvallásomból látni méltóztatnak,
hogy a szabadelvű pártunk követője, a hatvan-
hetes kiegyezésnek a híve vagyok. (Tetszés
és helyeslés.)

Amidőn a kiegyezés mellett állást foglalok,
követelem egyszersmind, hogy a hat-
vanhetes kiegyezésben az ország szá-
mára biztosított jogok minden tekintetben
respektáltassanak és elismer-
tessenek, nemcsak, hanem, hogy a magyar
kormányt a külügyek vezetésébe
való tényleges befolyása külsőleg lát-
ható jelekben érvényesüljön, mert csak
igy foglalhatja el az európai hatalmasságok közt
azt a helyet, amely egy nagy hatalom legfőbb
mozgató erejeként megilleti. (Viharos él-
jenzés.)

Allamunk anyagi viszonyai manapság
elég rendezettek, az állambiztartásban helyre
van állítva az egyensúly s így míg egyrészt oda
kell törekednünk, hogy ez az egyensúly továbbra
is fentartassék, másrészt igyekeznünk kell rajta,
hogy az állam javai jobban hasznosítottassanak,
hogy így a művelődés terén szükséges beruhá-
zásokat megtehessek, különösen pedig a
földművesosztály mostanság igen su-
lyos terheinkönnyithessünk. (Hosszantartó
éljenzés.)

Agrarius viszonyaink tönkkel fenyegetik
a birtokosokat, különösen a kisbirtokost, a
rárótt terhek a termények alacsony árait te-
kintve még jó középtermés mellett is majd
hogy nem elviselhetetlenek. Nem oszthatom
emellett azt az egyneműek által hangzottatott
balhiedelmet, hogy a mezőgazdasági helyzet az
ipar és kereskedelem előnyére sulyosodott. Ez
helytelen felfogás, mert hiszen ipar és kereske-
delem, főképen nálunk, a mezőgazdaság erő-
forrásaiból táplálkozik, ipar és kereskedelem
csak a mezőgazdasági helyzet javulásával pár-
huzamban virulhatnak. Ezen rövidesen segíteni
kell, még pedig első sorban úgy, hogy a kül-
földi termények behozatalára nagyobb vám
vetessék és a malmokról a külföldi termé-
nyekre vonatkozóan adott előnyök megvo-
nassanak. (Hosszantartó helyeslés és
tetszés.) Én épen eme rossz agrariusviszonyokra
való tekintettel ünnepies ígéretet teszek, hogy
olyan törvényjavaslatot, amia földművesosztályra
ujabb terheket róna, bármely oldalról istétatnék er-
re javaslat, nemcsak szavazatommal nem támoga-
tok (Viharos éljenzés), hanem a körülmé-
nyekhez képest erőlyesen követelni fogom, hogy
agrarius viszonyaink megjavítottassanak és adóter-
heink, különösen terményeink jobban való hasz-
nosításának lehetővé tételével, megkönnyítessenek.
(Elénk helyeslés.)

A választókerület, sőt az egész környék
súlyos terhe azok a járulékok, amiket a Te-
mes-Bega vízszabályozó társulatnak fizetnek.
(Igaz! Ugy van!) Ezek a terhek kétszeres
súlylyal nehezdednek ránk, szemben azon körü-

ménnyel, hogy vetéseinket vagy legalább azok nagy részét a rosszul vagy épen nem szabályozott vizek tönkreteszik, azonfelül meg kénytelenek vagyunk heteken keresztül éjjel nappal, ellenszolgáltatás nélkül, a pusztító árral megküzdeni. Nagy pénzáldozatokat hozunk, heteken át izzad verejtékünk a munkában, de azért vetéseinket meg nem menthetjük. (Ugy van!)

Damokleskardként függ felettünk a Temes-Bega szabályozó társulat likvidacionális ügye, amely már tíz esztendeje háver elintézetlenül.

Ezeket a bajokat gyorsan és alaposan kell segíteni, egyrészt a likvidacionális ügy olyatón lebonyolításával, amely az összes érdekeltek megnyugvására szolgál, másrészt az összes folyamok és csatornák oly módon való szabályozásával, hogy újabb árvizek ellen a jövőben meg legyünk védve. Mindennek természetesen újabb megterhelésünk nélkül kell végbemennie. Ez az adott viszonyok közt lehetséges is. Mert mint önök tisztelt uraim tudják és velem együtt érzik, a Temes-Bega szabályozó társulatnak 12 milliónyi 5%-os adóssága van. Ez az adósság olcsóbb kamattal melletti úgy volna konvertálható, hogy az évi annuitás ugyanaz maradjon. Ezzel a pénzügyi művelettel a társaság negyedfél milliónyi tőkét nyerne, amely összeg elegendő volna, hogy keresztül vitethessenek azokat a szükséges munkálatokat, amelyeknek árán árvizek ellen megóvhatnánk. (Zajos éljenzés.)

A konvertálás módja nemcsak hogy nem róna újabb terheket ránk, hanem még részben, habár csak csekély mérvben könnyítene is terheinken.

Az Unióbank ugyanis, amely a konverzió keresztülvitelére hajlandó, két feltételhez köti ezt. Először ahhoz, hogy az államkincstár most már ne csak 12, hanem 15 és fél millió erejéig vállaljon jótállást, s ezt az államkincstár anynyival is inkább megteheti, mert a 12 millió törlesztéséhez és kamatterhe kiegyenlítésére ugyanannyi kell, mint 15 és fél millió törlesztéséhez és kamatterhehez, — másodsor meg ahhoz, hogy a kormányelső helyen való beruházásnak ismerje el ezt a 3 és fél millió költséget, aminek az lenne a következménye, hogy a 3 és fél millió törlesztésének 20%-át az államkincstár teljesítene. Ennek a feltételnek a teljesítése évente körülbelül 28000 forint szabadítana fel bennünket. (Élénk éljenzés.)

Ha aztán a negyedfél millió forint segítségével a szükséges munkálatok keresztülvitetnek, nem leszünk kénytelenek heteken át ellenszolgáltatás nélkül a töléseken dolgozni, ezenfelül pedig a hozzájárulási költségek is apadnának. Arra is ügyelni fogok és a kellő ellenőrzéssel leszek, hogy a negyedfél millió egészen és tényleg munkálatok keresztülvitelére használtassék fel, nehogy ennek is eltűnjön egy része, úgy mint annak időjén körülbelül négy millió elűnt a 12 millióból. (Hosszantartó tetszés.)

Tisztelt uraim! Míg tehát egyrészt teljes erőmből a fennálló terhek csökkentésén leszek, másrészt, ismétlem, sohasem támogatom szavazatommal olyan törvényjavaslatot, amely új terhet, új adót akar ránk róni. (Viharos tetszés.)

Végezetül pedig biztosítom önöket, hogy a közérdekkel karöltve első sorban az önök érdekeinek fogok a szószólója lenni és működésem teljét e kerület számára kötöm le. (Szünni nem akaró éljenzés.)

Melto utódja óhajtának lenni boldogult atyámnak, aki negyvenhét éven keresztül örvendhetett osztatlan bizalmuknak.

Szíves barátságukba és jóindulatukba ajánlom magamat! Az Isten éltesse önöket! (Viharos, szünni nem akaró éljenzés és helyeslés.)

A választók sokasága, amely fedetlen fővel, a legnagyobb figyelemmel kísérte és éljenzte markansabb kitételeinél a nagyhatású programmbeszédet, véget érni nem akaró éljenzéssel és kalaplengéssel köszöntötte a jelöltet, aki ezután még németül és románul is adott programmot, mindegyikkel csak fokozva a programmbeszéd hatásának nagyságát.

Minekutána Mayering Károly a választók nevében köszönetet mondott azért, hogy a jelölt programmbeszédét, amelynek elveit mindenben magukéval teszik, elmondotta, Daniel László ismét választói közé vegyült, akiknek élén aztán a községhezára indult, amelynek tanácsstermében úgy a helybeli testületek, mint a szomszéd községek küldöttségeit volt fogadandó.

A küldöttségek fogadása.

A községhez bejáratánál az előjáróság élén a községi bíró fogadta a jelöltet, aki folytonos éljenzések közt lépett a tanácssterembe, mire kezdetét vette a különböző küldöttségeknek a tisztelgése.

Legelőbb a községi iskolaszék tisztelgett, amelynek Jasper Ferencz elnök volt a szónoka. Aztán Kanak, Széchenfalva, Óléc, Ujfalu, Istvánvölgy, Györgyháza, Úrményháza, Szent-János, Nagymargitta és Nagygáj községek előjáróságát fogadta a jelölt. Következett a községi tanítótestület tisztelgése, amely Deutsch Mátyas igazgató vezetésével üdvözölte Daniel Lászlót. Jöttek aztán sorjába a magyar társaskör Mayering Károly gyógyszerészáros körnök alatt, a Bauernverein fiókja Blaskovich Mihály elnök vezetésével, a német olvasókör Aisch Miklós elnök vezetésével, a takarékpénztár, amelynek néh. Daniel Pál volt az elnöke, küldöttsége Wagner Mátyas igazgató vezetésével, a takaré- és hitelegylet Wosching György igazgató vezetésével.

Daniel Lászlónak a küldöttség valamennyi tagjához volt egy-egy szívélyes, megnyerő szava. Mindnyája el volt ragadtatva a jelölt egyéni szeretetreméltóságától, amelynek lebilincselő varázsát nagyban emelte az a körülmény, hogy a jelölt, aki tíz esztendővel ennekelőtte főszolgabírája volt a járásnak, a tisztelgő választók csaknem mindegyikét nevével szólította meg ható volt látni, mint ragyogott egy-egynek az arca a sugárzó örömtől, amikor a jelölt a tisztelgő legaprólékosabb életviszonyaira is ritka memoriará valló részletességgel tudott kiterjeszkedni. Fontosságban legkiválóbb volt a Bauernverein tisztelgése, amelyben a kör összes tagjai résztvettek.

Blaskovich Mihály, az elnökük, egyszerű, de fölötté értelmes módon adott kifejezést annak az oknak, amely az együletet mint testületet is a jelölt előtt való tisztelgésre és szeretetteljes kifejezésére ösztökélte. A szabadelvű eszmékhez való tántoríthatatlan ragaszkodásuk készítette üdvözölni a jelöltet, aki követője és harcosza annak a tiszta szabadelvűségnek, amelytől ők egyedül várják a földmives osztály érdekeinek megértését és leghatásosabb támogatását. Ennek a szabadelvűségnek a követői ők is, ennek a zászlója alatt harcoltak mindéig és kívánnak küzdeni ezentúl is. A jelöltben, akit a kerület választói pártkülönbség nélkül készülnék szabadelvű programja alapján megválasztani, a szabadelvű eszmék buzgó harcosát köszöntik.

Daniel László különös elégtétel érzetével hangsúlyozza, hogy az olyan híreszteléseket, aminek arról szoltak, hogy a Bauernverein körében vándor apostolok népmító tévtanai találtak volna fogékony talajra, ilyen impozáns és kétséget eloszlató módon láthatja megczáfolva a Bauernverein szónokának imenti kijelentésében. Ismételtén örömeinek ad kifejezést, hogy ezek a híresztelések nem igazak és baidítja az együletet, hogy továbbra is a szabadelvűség zászlója alatt harcoljanak, amelytől egyedül remélhetik, hogy érdekeik a kellő méltánylásban részesülnek.

A küldöttségek tisztelgése ezután véget ért, Wosching György lépett elő, hogy a jelöltet meghívja a bankettre, amelyet választói testületére rendeztek.

Daniel László szívélyes szavakban köszönné meg a meghívást, éljenzés és zeneszó mellett átvonult a községhezával szomszédos szálloda ngytermébe, ahol harmincz terítékű ebéd várta őt és kísérőit.

A bankett.

A lakomának, amely ezután a dettai cigányzenekar tüzes nótái mellett kezdetét vette, során elmondott felköszöntők ékesenszóló tanúságot tettek arról a rajongással határos szeretetről és ragaszkodásról, amelylyel a választókerület minden polgára úgy a jelölt, mint a családja irányában viseltetik.

Az első felköszöntőt Daniel László mondotta a királyra és az uralkodó család tagjaira, mit a társaság háromszoros éljennel fogadott.

Id. Wosching György köszöntö fel ezután Daniel Lászlót, a kerület szeretett képviselőjét.

Az óriási éljenzés után, ami a talpraesett tőstöt követte, a jelölt emelkedett fel, hogy megleghangu beszédével a kerület és benne Zichyfalva közönségét köszöntse fel. Ekés szavakban dicsérte a hazafias érzést, amely a kerület közönségét vallás- és nemzetiségi különbség nélkül áthatja és amelylyel önzetlenül, önrdektől menten küzdenek a hazájárá.

Molnár Sándor gyujtó tosztaban Rónay Jenő főispánra emeli poharát, Mayering Károly a magyar társaskör elnöke pedig sikerült felköszöntőben a kör dísztagját ünnepli a jelöltben.

Id. Wosching György tosztja után, amely Bottka Béla főszolgabíróét éllette és amelyben azt kívánta, hogy minél tovább részese legyen a közönségnek, Molnár Sándor mondott lendületes tosztot, ugyancsak Bottka Béla főszolgabíróra, akinek, előttestelől ellentétben szívéből kívánja, hogy minél előbb lépjen elő még kiválóbb állásba, amelyet tehetsége és buzgalma megérdemel.

Schiller István, a Dungserszky-uradalom igazgatója a Daniel családra, Bernát Géza, a gróf Karácsonyi Jenőféle uradalom igazgatója pedig a Daniel-családnak különösen hölgytagjaira, Molnár Sándor a jelöltnekjére, a lakomán jelenlevő és vasárnapépen tizenharmadik születésnapját ünneplő Viktor fiára és Erzsike leányára emeli poharát.

Van der Chiss Vilmos hollandi születésű földbirtokos, aki csak nemrég tette le a honpolgári esküt, Daniel László anyját köszönti fel, Molnár Sándor pedig nagyhatású tosztaban Daniel Pált éllette.

Tyroch István a megye vezetőit, Wosching György újból Daniel Lászlót köszönti fel. Ugyancsak a jelöltöt éllette Parti István, Úrményháza derék magyar birája is, amire Daniel László választott melögen.

Még ifj. Wosching György köszöntötte fel Molnár Sándort, aztán Daniel László emelkedett fel, hogy megindító beszédben vegyen ideiglenes búcsút a zichyfalvi közönségtől.

A lakoma, amelyen az áradó jókedv mellett mindvégig méltóságtejes hangulat uralkodott, egy órákor ért véget, amikor is a jelölt folytonos éljenzések közt kocsira szállt, hogy Bánlakra menjen, ahol szintén programmbeszédet volt mondandó.

A lovasbanderium elő lovaglása mellett mintegy negyven kocsis kísérte a jelöltet a nagygáji határig, ahol szívélyes búcsút vett tőlük Daniel László. Körülbelül tíz kocsis kísérte a jelöltet Bánlakra.

Bánlakon.

A zichyfalvi kerület képviselőjelöltjét, minekutána a nagygáji határnál Nagygá küldöttségének Hergatt Miklós által tolmácsolt üdvözlét fogadta, tovább haladtában Bóka, Bánlak és Partos határai összeszögelésénél végeláthatatlan kocsisor és száz főnyi lovas banderium várta.

It Lazits Koszta szókai szerb lelkész üdvözölte Daniel Lászlót kijelentve, hogy őket egyesgyedül a tiszta meggyőződés szent heve vezeti a szabadelvűség zászlaja alatt küzdő jelölt táborába. A szónok végezetül a jelöltet az összes lakosságnak tántoríthatatlan bizalmáról biztosította.

Daniel Lászlónak a fogadást magyar nyelven köszönő beszédét Molnár Sándor tolmácsolta szerb nyelven, mire megindult az óriási menet Bánlak felé.

Harangok zugása, mozsarak durrogása és az ezernyi nép egetverő szetreaszka-kiáltása közt haladt az impozáns menet a fellobogozott nagy-utezán, a lombfűzerek diadalkapun keresztül a templom elé, ahol a jelöltet Kerla Péter román lelkész románul és Reitter Lőrincz németül üdvözölvén, Daniel László mondta el leirhatatlan hatás közben programmbeszédét, egyaránt megértetve az a magyar, német és román ajku lakosság előtt, míg szerb nyelven Molnár Sándor tolmácsolta a beszédet. Különösen hangsúlyozta a jelölt programjának ama pontjait, amelyek a földmivesosztály érdekében kifejtendő munkásságát fejtették ki.

Ezután Daniel László a választó közönség lelkes óvációitól elhalmozva ült fogatára hogy utját Módos felé folytassa, ahol az éjet tölteni szándékozott. Hosszu kocsisor kísérte Tolvadia határáig, ahol Gyér és Togyér községek választói várták díszes bandériummal az élükön szeretett jelöltüket.

E helyütt Gyertyánffy László lelkes magyar szónoklattal, Anyos Lajos pedig románul üdvözölték Daniel Lászlót, aki könyezve, s megindulástól rezgő hangon köszöntö meg ilyetén melegséggel megnyilatkozó ragaszkodását ama község választóinak, amelyben ifjúságának legszebb éveit töltötte. Majd kíséretével együtt leszállva kocsijáról, a tanuló ifjúság sorfala közt vonult az egész községen gyalog át. A toglyéri határon aztán búcsút vett a község lakosságától és ismét kocsira szállva Módosra hajtattott

ahova már az éj sötétjében érkezett. A jelölt dr. Gvertyánffy Jenő főszolgabíró vendégszerető házában szállt meg és itt töltötte az éjét.

Torontál-Szécsányon.

Ma délelőtt tizenegykor vonult be Torontál-Szécsányba a zichyfalvi kerület képviselőjelöltje. Mikor kocsija a diadalkapun áthaladt, megkondultak a harangok és harang zugás, taracklövés és egetverő éljenzaj közt a fűvel telehintett uton gyalog haladt a templomig.

A határnál Wendeschütz r. kath. plébános magyar, a községben Gile József német beszéddel üdvözölték Daniel Lászlót, akinek ezután magyarul, németül és románul előadott programja zajos batást tett. A program minden egyes pontjánál viharos éljenzés zúgott fel, amely a szóokilendülettel előadott beszéd után újult e övel hangzott fel.

Wendeschütz plébános vendégszerető házában fogadta a jelölt a tantestület, az iskola szék, a Bauernverein ötven tagu küldöttségét, a takarékpénztár tisztelgését, továbbá Szerb-Bóka küldöttségét, amelyet Miltenyi Lajos vezetett a jelölt elé, szép beszéddel üdvözölve Daniel Lászlót.

A küldöttségek mindegyikének szóoka, a Bauernverein is, hangsúlyozták, hogy mindannyiok mint a liberális eszmék feltétlen hívei tolmácsolják a jelölt irányában való ragaszkodásukat és szeretetüket.

Délután két óraker fényszíni bandérium és beláthatatlan kocsisor kíséretében indult a jelölt Szárcsára, programutjának ezuttal utolsó pontjára.

Szárcsán.

Leirhatatlan lelkesedés fogadta Daniel Lászlót Szárcsán, a kerület végpontján, ahol a választók nagy tömege, köztük a szerb- és horvát-neuzinaiak élén Vuchetich r. k. plébános, Jauzer és Zsivoin választók üdvözölték meleg Isten hozotttal a liberális eszmék bajnokát, a zichyfalvi kerület képviselőjelöltjét, aki magyar, német és román nyelven mondta el óriási hatás mellett programbeszédét. A programpontokat Krastics János nagybecskereki polgármester tolmácsolta szerb nyelven, kitörő éljenzés mellett. Nehány választó ezután vállra emelte Daniel Lászlót s így haladt a menet, nyomában a község egész lakossága a pályaudvarra, ahonnan két napi diadalmas körutja befejeztével, Molnár Sándor bucsuszavai után a jelölt felszállt a Nagybecskerekre induló vonatra, amelyen este érkezik haza.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 30. Bankett és bál Daniel miniszter tiszteletére.
Május 31. A szerb jótékony négyzet közgyűlése.
Június 2. A jótékony négyzet tavaszi mulatsága.

A gőzfűtő naponta reggeli 6 órától nyitva van ók részére kedden és pénteken délután.

— A tavaszi ünnepség. A nagybecskereki jótékony négyzet által a megyei árviskárosultak javára június hó 2-án rendezendő tavaszi ünnepség elegendő bizottsága szombat este a kaszinó kerti helyiségében ülést tartott, amelyen dr. Dellimanich Lajos m. főjegyző, a nagybizottság elnökének megnyitó szavai után Streitmann Antal bizottsági titkár olvasta fel az eddig elért anyagi eredményről szóló jelentését, amelyből kitűnik, hogy eddig már körülbelül 160 frt gyűlt össze. Ezután megállapították a műsort és a fecskepostánál közreműködő hölgyek névsorát, mire az ülés véget ért és hajnalig tartó táncz következett.

— Halálozás. A torontálmegyei jegyzői kar egy veterán, érdemes tagját súlyos családi gyász érte. Mint ugyanis István földről írják, Smicsiklas János, a község volt jegyzőjének neje, szül. Gyula Lujza tegnapelőtt meghalt. Tegnap temették nagy részvét mellett.

— A nagybecskereki műkedvelői társaság megalakulása. A nagybecskereki műkedvelőket a közművelődési estélyen a közel múltban elért sikerük azon elhatározásukon felül, hogy mihamarabb újra fellépnek, arra is ösztönözte, hogy a társadalmi élet élénkítésére és ennek nyomán valamely közszükség enyhítésére irányuló működésnek rendszeresebb gyakorolhatására társasággá alakuljanak. Tegnap délelőtt volt a polgári iskola egyik termében az alakuló ülés, amelyet Steinbach Antal kintanfelügyelő hívott össze. Minekutána a közművelődési egyesület nevében a multkor előadás minden egyes közreműködőjének teljes elismerését és hálás köszönetet mondott, szóba hozta annak czéljait, hogy a közreműködők együtt maradásával a közművelődési egyesület keretében állandó műkedvelői társaság alakuljon. Az indítvány egyhangulag elfogadtatván, meg is alakult nyomban a szünügyi bizottság, amelynek elnöke Steinbach Antal, művezetője Knyaszkó Lajos gazdája Boróczy Dezső, sugója Bene Dezső és kellekese Steinbach Béla lett. A bizottság feladata lesz, hogy darabokról, azok előadásának idejéről és czéljáról gondoskodják, mimellett igyekezete arra is kiterjed, hogy a meglévő működő tagokhoz újakat szerezzen. Hozzájárult ezután a társaság Steinbach Antal ama indítványához is, hogy a társaság megalakulását június 8-án az Uj-Világ-hoz címzett kerti mulatóban megünnepelje.

— A gymnasiumi önképzőkör záró ünnepélye. A nagybecskereki községi gymnasium önképző köre tegnap d. e. 10 órakor tartotta a gymnasium épületében évzáró ünnepélyét. Első pontnak a gymnasium ének-kara elénekelté Weber K. „Czigánykar“-át, majd Keresztes L. olvasott föl részletet Hesz M. „Mindszenty Gedeon hazafias és vallásos költészeté“ cz. pályanyertes dolgozatából. Lang B. ügyesen szavalta el Poe Edgar „Holló“-ját, majd Grandjean A. játszotta el hegedűn Dancle „Reverie“-jét, miközben zongorán Rippka J. kísérte. Felette sikerült volt Kelemen K. szavalata: Gabányi „Egy kedves ember“ cz. monológját szavalta folytonos derűtlenségben tartva a közönséget. Grób B. részletet olvasott fel: „Radnóti Kornis Boldizsár“ cz. pályanyertes elbeszéléséből, a Franz testvérek pedig magyar táncz darabokat játszottak zongorán négykézre. Kohn I. elszavalta Gabányi „Ongyilkos“ monológját, mire Radocsay felolvasta a zárójelentést az önképzőkör tagok működéséről. Balázsi József igazgató beszéde után az ének-kar magyar népdalokat énekelt és ezzel véget ért az ünnepély.

Táviratok.

A balázsfalvi érsek beiktatása.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Balázsfalváról telegrafálják: Mihályi Viktornak, az új érseknek beiktatása tegnap reggel ment végbe. A hosszú szertartás alatt minden románul ment, csak a kinevezési okmányt olvasták fel magyarul. A szertartás után a küldöttségek sorát Szathmáry miniszteri tanácsos nyitotta meg, aki az érseket Wlassics miniszter nevében üdvözölte. Mihályi megköszönve a miniszter figyelmét ígerte, hogy az állam és egyház közti jó viszonyt ápolni fogja. Délután hat óraker bankett volt, amelyen az érsek latinul a pápát, románul a királyt éltette.

A közoktatásügyi tanács reformja.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A vallás és közoktatásügyi miniszteriumban tegnap délelőtt Wlassics miniszter elnökléte alatt a közoktatásügyi tanács reformja ügyében értekezlet volt, amelyet holnap folytatnak.

A szolnoki pártgyűlés.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szolnokról telegrafálják: Justh Gyula és társai tegnap lerándultak az idevaló függetlenségi párt gyűlésére, amely nagy lelkesedéssel fogadta őket. A gyűlés folyamán Szevald, az idevaló függetlenségi párt elnöke határozati javaslatot nyújtott be, amelyben kimondja a gyűlés, hogy sajnálattal veszi tudomásul a függetlenségi párt különválását és Justh Gyula iránt bizalmuknak adva kifejezést reméli a gyűlés, hogy a főiyó kérdések megoldása után újra egyesül a párt a tiszta függetlenségi elvek alapján,

amelyeket Justh és társai képviselnek. Az éljenzés lecsillapulta után, ami a javaslat felolvasását követte, Justh Gyula beszélt: Sokáig türe, ugymond, a pártoskodást, a czelszövényeket, de mióta az egyházpolitika napirendre került, már nem volt meg a pártban az elvi egység és nyíltan agitáltak egynémelyen az egyházpolitika ellen. (Gyalázat!) A szakadás elkérülhetetlen volt. Kossuth Ferencz, akit riadó éljenzések fogadtak, mondja el ezután, hogy azért csatlakozott ehhez a párthoz, mert ez jár a helyes uton. Eljön az ideje, hogy a nemzet válasszon a két párt közt. A választás nem lesz nehéz. Kéri a népet, hogy azon az uton járjon, amelyen ő, Kossuth Lajos nevének örököse jár. Ezután a gyűlés elfogadta a határozati javaslatot, ugyszintén azt a másikat, amely a néppárt működését kárhóztatja. Ezután disztrakoma volt.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szolnokról telegrafálják: A bankett után Kossuth Ferencz visszautazott a fővárosba, Justh pedig Pap Elekkel és Tóth Jánossal a Rákóczyba ment, hogy beszámolóját elmondja. Beszédébe fanatizált asszonyok, felbujított suhancok folyton belekiabáltak. Justh kijelentette, hogy ha a polgári házasság bajt okozna és egy év mulva eljönne hozzá s azt mondják, ő rájuk is bajt hozott, leteszi a mandátumát. Pap Elek beszédét meg se hallgatták. Folyton azt kiabálták: Pogányokká akarnak bennünket tenni!

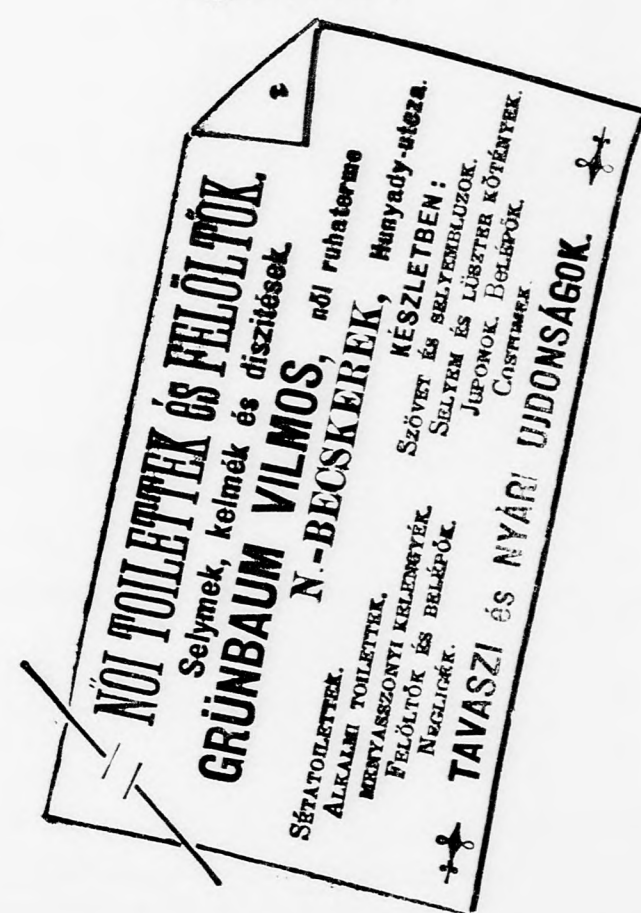
A bécsi derby.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: A százezer koronás derbydíjat Péchy és Wahrmann szövetség Tokiója nyerte meg Canterben tíz lóhószszal. A tribünön több herozegnő volt jelen.

Crispi választási győzelme.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából telegrafálják: A tegnapi olasz választásoknál a kormány nagy többséggel győzött. Crispi kilencz helyen választották meg.

Nyilttér.*

* Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Kabos Bertalan helyettes szerkesztő.

Hirdetések

felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Tessék olvasni!

Midőn az

első nagybecskereki magyar minta-borpinczémre

felhívom a t. közönség figyelmét, egyttal b. tudomására adom, hogy ugyanott mindennemű finom **likőrök**, magyar és francia **cognac**, **szilvórium**, valódi **törköly**, legfinomabb **thea-rum** és **thea**, magyar és francia **pezsgőkön** kívül jó magyar

asztali borok

is kerülnek kimérésre, literenkint 30 krtól feljebb, 5 palacska vételénél ingyenes hazaszállítással.

Mint a **budapesti magy. kir. országos központi mintapincze** egyedüli képviselője, dusan felszerelt raktárt tartok: **Balatonmelléki, Erdélyi, Magyarádi, Somódi, Villanyi, Visontai, Madi, Szamorodni, Olasz-Rizling, Balatonyöngye, Burgundi, Sziklói, Szegszárdi, Buda-sashegyi, Menei és Malaga-palacska-borokból**, és kérem a t. közönség szives próbarendeléseit.

Tisztelettel

PLESZ LIPÓT

Nagybecskerek,

Linyáski-té o ház, a Klein-kávéház mellett

(406-5.4)

Eladó malomberendezés.

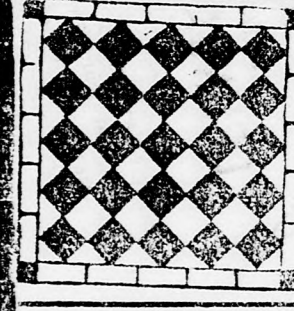
- 1 drb Kornevall-kazán 2 tücsövel,
- 2 „ lángcsöves kazán 2 „ 10 méter hosszú,
- 1 „ 80 lóerős gőzgép,
- 1 „ kis esztergapad,
- 1 „ magas- és mélynyomású szivattyu csövekkel,
- 20 „ liszt-, dara- és korpa-henger,
- 30 „ különböző felvonók felszerelve,
- 4 „ daralók,
- 11 pár 48" francia kő, teljesen felszerelve.
- 2 drb csucs-vas
- 1 „ kelegép
- 1 „ trieur 3 hengerrel,
- 1 „ önműködő szénfelvonó.

transmissiók, korongok, csigafelvonók és még több malomberendezési szer-
szám és eszköz, a legjobb állapotban jutányos áron kapható

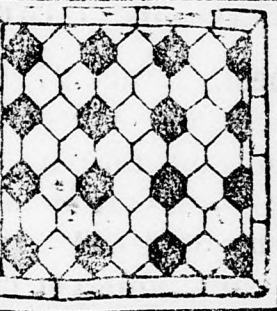
ECKSTEIN VILMOS-nal

Nagybecskereken.

(406-3.2)

WALLA JÓZSEF
cementáru-gyára, építési
anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik: GRANITTELAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNÁZÁSOK, SZÓKÓKUTAK, CEMENT-LAPOK és MOZAIKLAPOKKALI KÖVEZÉSEK elkészítésére stb.	Raktárt tart: KERAMIT-LAPOK KIELEBIM-LAPOK METTLACHI LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KÖFEDÉLPÉP, TÜZALLÓ TÉGLÁK, KÉMÉNY-RAKVÁ- NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a
gartenau Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

Gyári raktára a
gartenau Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

(364-4.2)

ÜGYNÖKÖK

kerestetnek, kik az 1883-ik évi XXXI. t.-cikk alapján törvényesen engedélyezett sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával foglal-koznak. Magas jutalékot megfelelő működés esetén, megszabott fizetést is ad a

Fővárosi váltó-üzlet-társaság

Adler és Társa
Budapest.

(394b-3.1)

Tüzi-játék.

Szoba és szabadbani tüzi-játék

igen szép válogatott minőség és tetszés szerinti mennyiségben kapható

Rósa Ignátz,

kereskedőnél, Nagybecskereken. (403-3.8)

Feuerwerk.

Salou- und Land-Feuerwerk

in schön gewählten Sorten und in beliebiger Quan-
tität zu haben bei

Ignatz Rósa,

Spezereihändler, Gr.-Becseter.

8134. sz. ki. 1895.

Hirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsa a Begán átvezető nagy fahíd helyreállítására felelti munkálatok kiadása céljából zárt ajánlati verse yt tüz ki.

Felhívja ennek folytán a fenti munkálatra vállalkozni szándékozók, miszerint 50 kros bélyeggel és 200 trtnyi bñ-
nappénzzel ellátott zárt ajánlataikat 1895. évi május hó 31-ig d. e. 10 órájáig Zachariás Jozsef vár. tanácsnoknál annyival is inkább beadják, minthogy később érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A zárt ajánlati feltételek a hivatalos órák alatt a II. tanácsnoki irodában megtekinthetők.

Nagybecskerek 1895 évi május hó 24-én.

Krsztics János

(417-8.1)

polgármester.

7918. sz. ki. 1895.

Árverési hirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsa részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező és a városház épületben levő eddig Annau János által bérben birt bolthelyiségnek 1895. évi november hó 1-től leendő bérbeadás tekintetéből f. évi junius hó 5 én d. e. 9 órakor a városház épület II. tanácsnoki irodájában nyilvános árverés fog tartatni, melyre árverelmi szándékozók 100 frt bánappénzzel ellátva ezenel meghivatnak.

Az árverési feltételek a vár. szám-
vevői irodában az árverés napjáig a hiva-
talo órák alatt naponta megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1895. május 22-én.

Krsztics János,

(415-2.1)

polgármester.